

♦ לדמותו של המתמיד הטלזאי – הגאון רבי ישראל יעקב (ר' יענקל) כהן זצ"ל, ככלות השנה להסתלקותו ♦ הרב א. חפץ מאזין לבני משפחה ויושבי בית התלמוד ד'טלז', ומתפעם מעוצם שקיעותו של מי שהעדיף לחסוך עשר דקות נסיעה הביתה ולהישאר בישיבה, ועד שנותיו האחרונות לא ידע היכן חדר הקפה בישיבה ♦ עד שקרא אחרי הגאון הגדול רבי מרדכי גיפטר זצוק"ל: א לייבדיגע'ר ספר תורה!" ♦

עדרשות לעשות עבורך". אבל ר' יענקל התעקש ועמד על כך שימכרו לו מסגרת עבור העדרשות הישנות שלו.

לאחר שהם עזבו את החנות, הרהיב האברך המלווה ושאל, מדוע הוא כל כך התנגד ללכת לרופא עיניים כדי לקבל עדרשות טובות שיתאימו יותר עבורו? השיב לו ר' יענקל: "אני יודע שאיני מיטיב לראות עם המשקפים הללו, ואם נבקך אצל הרופא הוא יתן לי עדרשות חדשות, כדי שאראה טוב יותר. אך מכיוון שכמצב הנוכחי אני עדיין יכול לראות היטב את הגמרא, ממילא אינני מעוניין בשום שינוי, ואדרכה, יותר טוב לי שלא אראה כל כך טוב, מפני שכך אינני מושפע מכל המתרחש סביבי להתבטל מלימודי..."

"פעם סיפרה לי בתו של ר' יענקל", מספר אחד התלמידים, "שבילדותה היא נהגה להתעורר משנתה בכוונה תחילה, לאורך כל שעות הלילה, כדי לראות מה אביה עושה, ומעולם לא מצאה אותו ישן על המטה! היא הוסיפה וסיפרה, שהוא נהג למצוץ סוכריות, כדי שיהא לו כח ללמוד יותר ויותר. פעם היא שאלה את אמה, האם לביתם לא מגיעות הזמנות לחתונות, כמו לכולם, שהרי כל השכנים נוסעים לעיתים מחוץ לעיר לשמחות, ואילו הם, הוריה, מעולם לא נסעו יחדיו לשמחות מחוץ לעיר!"

בתשובה, פתחה אמה את אחת המגירות, והראתה לה הזמנות רבות שמונחות שם כאבן שאין לה הופכין, שהרי לא יעלה על הדעת שאבא יסע מחוץ לעיר באמצע הזמן בשביל 'שמחה' - ורוב השמחות מתרחשות הרי באמצע הזמן..."

"היכן חדר הקפה של הישיבה?"

פעם אבדה לר' יענקל הגמרא שלו; כשהבחורים ראו שהוא מחפש אחר הגמרא, הם סיפרו לו שכמה ימים קודם לכן תלו בישיבה מודעה שכל הספרים הפרטיים נאספו והונחו בצידו 'חדר הקפה' שבבנין הישיבה. ר' יענקל האזין לדברים ברוב קשב, ואז הרים את מבטו ושאל את הבחורים: "היכן נמצא חדר הקפה?"

פלא והפלא. חדר הקפה שוכן באותו מקום כבר כמה שנים – ובבנין הישיבה אין כל כך הרבה חדרים – אך ר' יענקל ברוב שקיעותו אינו יודע היכן שוכן חדר הקפה!...

לפני כמה שנים, חלה ר' יענקל ושכב בבית החולים עם כאבים עזים. במשך תקופה מסוימת הרופאים לא הצליחו לפענח את הגורם לחוליו, עד שלבסוף החולי עבר בס"ד. באותם ימים הגיעו שני אברכים לבקר. כשהם נכנסו לחדרו של ר' יענקל בבית הרפואה ושאלו לשלומו, הוא נענה והשיב: 'ברוך השם! ומיד התחיל לדבר בלימוד... אחרי כמה

החגים בארץ ישראל).

כשפגשתי אותו,

ציפיתי

שהוא

יתעניין

בשלומי וישאל

אודות משפחתי ובני

ביתי, אך תחת זאת, מיד

לאחר שהוא קיבל את פניי

בלבביות, הוא פנה להתעניין

על הסוגיא שבה אני עסוק, והתחיל

להתפלפל איתי בלימוד, וכשסיימנו את

הנידון התלמודי, הוא נפרד ממני לשלום.

כך שגם אני, גם כמו כל יוצאי ישיבת טלז, יכול

לומר שאיני זוכר אף פעם שר' יענקל דיבר איתי

על משהו שאינו מעניין הלימוד עצמו!

פעם סיפרו בישיבה, שכיום האחרון לשמחת ה'שבע

ברכות' לאחר נישואיו של ר' יענקל, הבחינה כלתו שהוא

מסתכל בשעון כמה פעמים, והתעניינה ושאלה אותו לאן הוא כל

כך ממחר? בתשובה השיב לה ר' יענקל, שהוא ממתין ומצפה מתי

כבר תגיע השקיעה והוא יוכל לשוב לבית המדרש, עם כלות ה'שבע

ברכות'. הכלה התפעלה עד עמקי נשמתה מתגובתו של בעלה החתן,

והגיבה בבדיחות: "מדוע אינך ממתין לכל הפחות ל'צאת הכוכבים' או

לזמן רבינו תם"... כך זכתה הרבנית לחבין תיכף לאחר הנישואים את

עוצמת אהבתו של ר' יענקל לתורה".

במשך שנים רבות, לאורך כל ימות השבוע חוץ משבת קודש, נהג

ר' יענקל לשכב לישון בלילות בפנימיות הישיבה, וזאת למרות שביתו

היה במרחק של כעשר דקות נסיעה מהישיבה! הוא הנהיג את עצמו

להיות שקוע עד כמה שאפשר בלימוד התורה, וכיכר לחסוך גם את

אותן דקות של בטלה ודברי חולין שהיו עלולות להיווצר אילו היה

הולך לביתו שלו.

מגירת ההזמנות

מעשה שהיה, שפעם נשברה מסגרת המשקפים של רבי יענקל, והוא

ביקש מאחד האברכים שיבוא איתו לחנות שרוכשים בה משקפים.

משהגיע לחנות, ביקש ר' יענקל מבעל החנות שימכרו לו מסגרת חדשה

עבור העדרשות שלו. בעל החנות השיבו: "לא נוכל, כיון שהמשקפים

שלך הם מלפני יותר מארבעים שנה, ועליך לבדוק ולשאול רופא אלו

